

SOLT Serbian Module 5 Lesson 5

Disease and Medicine

During this lesson, the students will learn about disease and medicine. Under this Terminal Learning Objective, the students will learn two tasks: to get medicine at the pharmacy and to discuss childhood diseases. At the end of the lesson, the students will be able to:

1. **Get medicine at the pharmacy.** This task will include:
  - Ask questions in dealing with a pharmacist
  - Answer questions in dealing with a pharmacist
  - Discuss the pharmacy service in the TR
  - Request different types of medication prior to deployment

2. **Discuss childhood diseases.** This task will include:
  - Discuss the common diseases of the target region
  - Discuss prevention of common diseases
  - Ask questions about childhood diseases
  - Answer questions about childhood diseases
  - Discuss different types of inoculations

Tip of the day

апотека – *pharmacy*, апотекар – *pharmacist (m)*, апотекарка – *pharmacist (f)*

1.

**пољопривредна
апотека**

- сточна храна
- минерална ђубрива
- средства за заштиту биља
- адитиви

2.

биљна аптека

- све врсте лековитог биља

3.

апотека

- све врсте лекова
- опрема за бебе
- медицински апарати

Exercise 1

Work with a partner. Read the titles above and answer the questions.

1. You don't feel well today. You need an aspirin. To which pharmacy would you go: number 1, 2 or 3?
2. You need protection for your plants. Where would you go?
3. What kind of products can you buy in pharmacy number 2?

Exercise 2

Do a role-play with a partner. Read the conversation between Mr. Vasic and a pharmacist and fill in the missing parts of the statements below.

У апотеци

Апотекар: Добар дан. Изволите.

Г. Васић: Да ли имате нешто против главобоље?

Апотекар: Имамо аспирина. Он је веома добар.

Г. Васић: Колико често треба да га узимам?

Апотекар: Попијте једну таблету сваких 8 сати са млеком.

Г. Васић: У реду. Да ли имате нешто за грло?

Можда неки антибиотик?

Апотекар: Да ли имате рецепт?

prescription

Г. Васић: Немам.

Апотекар: Антибиотике не дајемо без рецепта. Имамо
таблете за грло. Њих продајемо без рецепта.

Г. Васић: Да ли оне помажу?

help

Апотекар: Свакако. Узмите једну и полако је отопите
у устима. Ове таблете се узимају свака четири сата.

to melt

1. Mister Vasic needs _____ for his headache and his _____.
2. The pharmacist gives him _____.
3. Mister Vasic cannot get any _____, because he doesn't have a _____.
4. The throat medicine needs to be taken every _____ hours.

Exercise 3

You are in the pharmacy requesting different types of medication. The pharmacist (your partner) is helping you. Use the previous dialogue as a model. Below are some helpful expressions.

1.	главобоље зубобоље грознице средство против кашља кијања мучнине пролива затвора	2.	таблете пилуле капи сируп капсуле
-----------	---	-----------	---

3.
Упутство је унутра.
Таблете морате да прогутате.
Таблете морате да сисате.
Таблете морате да отопите у устима/на језику.

4.
Узмите свака три сата.
- по потреби
- једанпут дневно
- три пута дневно
- после јела
- пре јела

Tip of the day

In the process of immunization, the children in the FRY usually get the following vaccines: BCG, Polio, Di-Te-Per-AI, MMR.

Exercise 4

Study the immunization table below. Use your knowledge of cognates to answer the questions.

Врста вакцине	Дејство	Старост детета
BCG	против туберкулозе	по рођењу
POLIO	против дечје парализе	два месеца
Di-Te-Per-Al	против дифтерије, тетануса, великог кашља	два месеца
MMP	против малих богиња, заушака	дванаест месеци

1. What vaccine is used against tuberculosis?
2. What is the purpose of Polio vaccine?
3. How old should the child be to get MMP vaccine?
4. What is the purpose of Di-Te-Per-Al vaccine?
5. What vaccine does a child get soon after birth?

Exercise 5

With a partner, discuss the different types of vaccines in the United States. Write down the names of the vaccines and their purpose. Compare your work with the rest of the class.

Exercise 6

Read the text below and answer with true or false.

Најчешће болести у Југославији су кардиоваскуларне болести и тумори. Повећана загађења ваздуха и пушење највећи су узроци ових болести. Саобраћајне несреће су такође у порасту.

T F

1. This text provides us with the information about the common diseases in the FRY. _____
2. The common diseases are backache and mental diseases. _____
3. The main cause of diseases is pollution and smoking. _____
4. Many people are dying of heart problems. _____
5. Traffic accidents are decreasing. _____

Full Declension of Interrogative pronouns: Ко? Шта?

Review

Ко? (Who) **Шта?** (What) are independent interrogative pronouns. They are used for general questions. **Ко?** asks after persons, and **Шта?** asks after things.

The declension of these two pronouns is as following:

N.	ко	шта
G.	кога	чега
D.	коме	чему
A.	кога	шта
V.	---	---
I.	ким (е)	чим (е)
L.	коме	чему

*Note: If the interrogative pronoun “ко” is the subject of the sentence, the verb is in masculine singular.

Example: Ко је дошао синоћ? *Who came last night?*
Ко је написао писмо? *Who wrote a letter?*

If the interrogative pronoun “шта” is the subject of the sentence, the verb is in neuter singular.

Example: Шта се догодило? *What’s happened?*
Шта се чуло? *What was heard?*

Exercise 1

Form questions for the statements given below. The underlined words should be your guidance.

Example: Видели смо Марију. Кога сте видели?

- Оболео је од маларије. _____
- Поклонили смо вазу учитељици. _____
- Путујемо на море авионом. _____
- Добила је новац од родитеља. _____
- Мира иде са Мајом у школу. _____
- Његов отац је радио у Франкфургу. _____
- Он је по занимању био архитекта. _____
- Испред зграде се налазио биоскоп. _____
- Овај сок је направљен од воћа. _____
- Упознали су Мирка на послу. _____

апотекар (m.) апотекарка (f.)	pharmacist, s
биље, а	herb
биљна аптека, е	herbal pharmacy
богиње	chicken pox
боловање, а	sick leave
велики кашаљ	whooping cough
грип	influenza
гутати (impf.) прогутати (pf.)	to swallow
дејство, а	effect, s
дечја парализа	infantile paralyses
дифтерија	diphtheria
дозирање, а	dosage
ђубриво, а	fertilizer, s
жвакати (impf.) сажвакати (pf.)	to chew
жута грозница	yellow fever
жутица	jaundice
загађење, а	pollution
заушке	mumps
зглоб, зглобови	joint, s
индикација, е	indication, s
кап, и	drop, s
капи за уши	eardrops, s
капсула, е	capsule, s
колера	cholera
крвни притисак	blood pressure
лек, лекови	medicine, s
лекарски рецепт, и	prescription, s
маларија	malaria
мале богиње	measles
менингитис	meningitis
начин, и	way, s
нервоза, е	nervousness
отапати (impf.) отопити (pf.)	to melt
пилула, е	pill, s
пораст, и	increase
прехладити се	to get cold
прописивати (impf.) прописати (pf.)	to prescribe
рок трајања	best before
сида	AIDS
средство, а	remedy (med.)

шарлах	scarlet fever
таблета, е	tablet, s
тетанус	tetanus
тифус	typhus
тифусна грозница	typhoid
тровање, а	poisoning
туберкулоза	tuberculosis
упутство, а	instruction, s
хепатитис	hepatitis

Did you know that **банки** – (*medical*) *cups* is a very popular traditional Russian remedy borrowed from the Chinese long ago and often used in Serbia. It is very often prescribed by doctors as a very affective remedy for cold, flu, cough, pneumonia, etc.

Medical cups are normally put on the patient's back but never below the rib cage on the kidney area. Before applying the cups you need to spread some lotion over the area to make the skin softer. Also, you need to wipe the brims with alcohol. Then you soak the torch in the alcohol and light it with a match. Then you take a cup, hold it close to the patient's skin, burn the air inside the cup and quickly apply the neck of the cup to the skin.

Burning the air creates a vacuum inside the cup and once applied the cup sucks the skin inside. The blood is sucked up to the skin surface (sometimes it may even come through the surface causing minor bleeding which is OK). The concept of the treatment is to purify the blood by extracting the malignant particles from it. The black bruises created on the skin surface hold the bad blood and keep it from returning to the blood stream.

The procedure is normally repeated every other day for several days. The patient must not go outside or take a bath or shower, after each treatment. The patient must stay inside away from open windows or, still better, just go to bed. You can put as many cups on as the person's back can accommodate. The cups are held for 15 to 30 minutes depending on how the patient can stand the mild pain. The cups are taken off by simultaneously depressing the skin and slowly lifting the cup at the same point to let the air in. After all the cups are removed, more lotion is spread over the skin surface. The patient is dressed or covered with a blanket immediately afterwards and should not be exposed to cold. After the last treatment, the bruises will gradually fade out within a week or so during which time the patient should stay warm.

Activity 1

Do a role-play with a partner. One of you is a patient, the other one a doctor. Make up the dialogue following the instructions below.

A (doctor)

1. Greet the patient and ask him/her what's wrong.
2. Find out if he/she smokes, and if he does, how much.
3. Ask your patient which childhood diseases did he/she have. Also check for asthma.
4. Ask the patient if he/she has a fever.
5. Tell the patient that you are now going to take his temperature, pulse, and blood pressure (**крвни притисак**).
6. Tell him about the x-ray you have to do.
7. Present him with your diagnosis of pneumonia.
8. If your patient expresses concern, assure him that you will put him on sick leave (**ићи на боловање**).
9. Explain that you will treat pneumonia with medication. If your patient insists on knowing, tell him that it will take four to six weeks.
10. Finally, convince him/her of the dangers of smoking.

B (patient)

1. Tell the doctor that you have chest pains and a cough.
2. When asked, admit to smoking a pack of cigarettes per day.
3. Be prepared to tell the doctor which three childhood diseases you had, not counting asthma.
4. You are unable to say for sure whether you have a fever or not.
5. If your blood pressure is to be taken, find out if the left or right arm is needed.
6. Cooperate with any test the doctor suggests.
7. Make sure you understand the diagnosis.
8. Find out if the doctor is putting you on sick leave.
9. If the doctor doesn't volunteer, ask him how long your treatment is going to be.
10. Be open to any recommendation for healthy living.

Activity 2

Read the article with a partner and answer with true or false.

Сваке године велики број људи оболева од прехладе и грипе. Симптоми грипе су веома висока температура – око 40 степени и више, грозница, болови у мишићима и костима, болови у грлу, и кијавица. После 3-4 дана температура пада али тек тада могу да почну компликације. Антибиотици нису ефикасни у лечењу грипа.

Најважније је мировање и скидање температуре. Свака четири сата треба да се узимају два андола или аспирина и да се пије доста чаја, сокова и супе. Антибиотици треба да се узимају ако се појаве компликације. За лечење упале плућа најбоље су инекције. Најбољи савет за борбу против грипа је вакцинација и витамин С.

	T	F
1. According to the article, every year many people suffer from influenza.	_____	_____
2. One of the symptoms of influenza are swollen muscles.	_____	_____
3. The best thing to cure influenza is to sleep day and night.	_____	_____
4. Taking enough fluids will help the body to fight influenza.	_____	_____
5. As soon as you feel cold you should take antibiotics.	_____	_____
6. Vaccination is the best prevention from influenza.	_____	_____

Activity 3

Play a role of an interviewer and/or a medical specialist. Summarize the text from the previous activity by asking questions (interviewer) and answering them (medical specialist) in Serbian. At least 5 questions and answers should be provided.

Activity 4

Read the use and dosage instructions for the medicine below and answer the questions.

Analgin

tablete **Indikacije:** akutni i hronični reumatizam, povišena telesna temperatura

Doziranje i način primene: 2 tablete dnevno

Način čuvanja: Čuva se na suvom, tamnom mestu, na sobnoj temperaturi, u originalnom pakovanju, van domašaja dece. **Rok trajanja:** 5 godina

Način izdavanja: Lek se može izdavati samo na recept.

1. For what illness is *analgin* a remedy?
2. Do you need a prescription for *analgin*?
3. Where do you keep *analgin*?
4. How do you use *analgin*?

Activity 5

Шта узимаш за прехладу? Find out what your partner usually does when he/she gets a cold. Does he/she take any medicine, what kind of medicine, etc? Use the questions and words given here.

Шта радиш кад си прехлађен/прехлађена?

Да ли узимаш лекове за прехладу?

Шта обично једеш?

Шта обично пијеш?

Да ли идеш код лекара?

Да ли идеш на посао?

Activity 5 (continued)

чај против прехладе	воће	поврће
аспирин	капи за нос	спавати
воћни сок	инекције	шетати
витамин С	сируп за кашаљ	антибиотици
пеницилин	супа	лош апетит

Activity 6

The following people have different health problems. Listen to what they say about their health and what they do to get well. Fill in the necessary information provided in the table.

Name	Health problem	Getting well
Славко		
Мира		
Тања		

Activity 7

Read the label for a popular herbal medication and answer the questions.

Биљне капи

Изузетна мешавина планинског биља. Помаже код високог крвног притиска, несанице, нервозе и главобоље. Делује стимулативно.

Златни чај

Благотворно делује на зглобове, лигаменте и мишиће. Препоручује се за све поремећаје у функцији јетре.

1. For what health problems are *herbal drops* a remedy?
2. When would you use *golden tea*?

Activity 8

Work with a partner. One of you should be a customer and the other a pharmacist. The customer comes to the pharmacy and asks for a certain item given below but in English. The pharmacist should check the box with the item as quickly as possible. The instructor will monitor this activity.

Oxigen boca sa protokomerom ovlazivacem napunjen 5kg za plucne bolesnike.

Polovan rendgen aparat u dobrom stanju .

Povoljno! Aparat za pritisak, samomerac i toplomer, digitalni.

Viagra od 50 mg kutija.

Activity 9

Prior to your deployment to Kosovo you want to get different types of medication. Write down what medication you would need. Compare your list with a partner. Practice together requesting this medication at the pharmacy (you) and giving the instructions of how to use it (your partner).

Лек	Употреба

Activity 1

Mladen decided to visit his doctor today. Listen to their conversation and choose the right answer below.

1. Mladen is traveling to:
  - a. Asia
  - b. Africa
  - c. Europe
2. The doctor says that there is/are:
  - a. too much rain
  - b. too much drought
  - c. many diseases
3. The best thing for Mladen is:
  - a. to get vaccinated
  - b. to get pills against pain
  - c. not to travel
4. The doctor says to Mladen that the biggest danger for traveling to this area is:
  - a. a great number of thefts
  - b. getting sick
  - c. being killed

Activity 2

Read the list of infectious diseases, then listen to the instructor and mark the diseases mentioned.

cholera
meningitis
tetanus
malaria
yellow fever
hepatitis
typhoid
AIDS

Activity 3

You and your partner are traveling to South Africa. You have the brochure that gives you instructions on how to prevent and protect yourselves from the common diseases in that area. Read the instructions together and do the exercise that follows.

- Често прати руке сапуном и водом
- Пити само флаширану или филтрирану воду
- Јести само добро скувану храну
- Воће и поврће добро огулити и опрати филтрираном водом
- Користити таблете против маларије
- Увек носити обућу на ногама
- Вакцинисати се
- Не јести млечне производе
- Избегавати контакт са животињама (мајмуни, пси, мачке)

1. Underline the instructions that deal with food.
2. What animals should be avoided?
3. Find the Serbian term for *bottled water*.
4. What specific food should be avoided?

Activity 4

Continue reading the next information with a partner. Fill in the missing parts of the statements below.

Храна и вода су један од најважнијих узрока болести код туриста који путују у различите земље. Пролив, на пример, изазивају бактерије и вируси у води или храни. Инфекција може да изазове пролив и повраћање, грозницу, хепатитис и тифусну грозницу. Маларија је такође веома опасна болест. Ако се не лечи може да изазове смрт. Маларија се јавља најчешће у афричким земљама. Најбољи лек против маларије је мефлоквин

1. Diarrhea is often caused by _____ in food and water.
2. If infected, one can get hepatitis and _____.
3. Malaria is a very dangerous _____ that can cause _____ if not treated.
4. Mefloquine is _____.

Activity 5

Read the list of diseases below and mark the diseases that you have had. Then go around the classroom and interview three of your classmates. Find out if they had any of these diseases, when they had it, where they had it and what treatment did they get.

Болести:	Када?	Где?	Лечење?
жутица (хепатитис) мале богиње тетанус туберкулоза			

Activity 6

Report your findings from Activity 5 to the class.

Activity 7

Scan the text below and answer the questions.

Сиде се појавила у Јужној Африци око 1988 године. Прве жртве сиде су били хомосексуалци. Процент трудница заражених сидом у Јужној Африци је био 0.4% у 1990. години. Данас је 20% одраслих у Африци, у северном и источном делу земље, заражено вирусом сиде.

What?	
Where?	
Who?	

Activity 8

Work in pairs. Prepare at least three questions about AIDS. The instructor will move around the classroom to help. Each pair will read their questions aloud and write them on the board. The instructor will underline the most frequent questions. After that, each group should provide an answer to the most frequent questions. The group that provides the best answers is a winner. Everything will be counted (sentence structure, verb forms, clarity, etc.)

Activity 9

The following famous people died of different illnesses/causes. Match their names with the illness/cause they died of. Compare your work with a partner.

1. Натали Вуд (глумица)	а. атентат
2. Принцеза Грејс од Монака	б. саобраћајна несрећа
3. Фреди Меркури (певач)	ц. гушење у води
4. Принцеза Дијана	д. авионска несрећа
5. Џон Денвер (певач)	е. саобраћајна несрећа
6. Џон Кенеди (председник)	ф. рак
7. Франк Запа (музичар)	г. сида

Activity 10

Find a medicine label (at home, on the internet, magazines...) and write down all the necessary information about that medicine. Your information should have the following:

- назив лека	- начин чувања
- индикације	- рок трајања
- дозирање	- начин издавања

Activity 1

Listen to the following recording and fill in the missing words.

Пуковник Симић се _____ јуче на војној вежби. _____ га је одвезла у _____. Лекар је рекао да су повреде веома _____. Пуковник је _____ исти дан. Сада се _____ боље. Добио је _____ за смирење и против _____. Свака три сата узима _____. У _____ ће остати _____ дана.

Activity 2

You will hear 5 statements. Each statement could be placed in one group written on the right. Your job is to connect the statements with the most appropriate group on the right.

Statement 1	a. statistics
Statement 2	b. direction
Statement 3	c. recommendation
Statement 4	d. advice
Statement 5	e. warning

Activity 3

Read the text below and answer the questions.

Узроци смрти

Институт за заштиту здравља Србије у времену од 1986. до 1996. године је закључио да заразне болести спадају у првих пет узрока смрти у републици Србији. Статистика показује да је тај број у порасту (500-600 људи годишње). Главни узроци смрти су туберкулоза, менингитис, тетанус и мале богиње.

1. What is this text about?
2. What is the name of the institute mentioned here?
3. What does the number 500-600 imply?
4. In what context are tuberculosis, meningitis and tetanus mentioned in this text?

Activity 4

Ко? Шта?

Provide the answer to the following interview questions. Compare your work with a partner the next day.

1. Чегa се највише бојиш?
2. Од кога обично добијаш поклоне?
3. Кога често посећујеш?
4. С ким радо идеш да купујеш?
5. Чиме идеш на одмор?
6. Коме можеш све да кажеш?
7. С ким често разговараш на телефон?

Activity 5

Read the text and provide the necessary information.

Становници Пала (Република Српска) су упозорени да не пију воду из водовода. Такође је речено да вода мора да се прокувава. Око осамдесет пацијената је примљено у болницу. Узрок: тровање водом. Вода је на анализи и резултати ће бити готови за пет дана.

1. The cause of poisoning: _____
2. The number of people poisoned: _____
3. The place where poisoning occurred: _____

Activity 6

Fill in the space with the Serbian term for the words in parenthesis.

1. Војник Симић је _____ ногу.	(to injure)
2. Његова _____ није опасна.	(injury)
3. Сваком унесређеном треба пружити _____.	(first aid)
4. Сутра ћемо добити _____.	(vaccines)
5. Јуче нисам имао проблема са _____.	(breathing)
6. Попио сам три таблете против _____.	(pain)
7. Ово је соба _____ лекара.	(on duty)
8. Доктор је данас _____ његову рану.	(to bandage)
9. Оболео је од веома опасне _____.	(disease)
10. Добили смо лек без _____.	(prescription)

Activity 7

Circle the words that do not have anything to do with disease and medicine.

	здравље	спавати
завој	паприка	пеницилин
воз	капсуле	преглед
тифус	богиње	палац
	ред вожње	срчани напад
вакцина	сида	смрт